

Юшко С. В. Проблеми оподаткування заробітної плати в Україні: ретроспективний аналіз

Розширена анотація

Оподаткування заробітної плати – актуальне питання, яке зачіпає інтереси найманих працівників, визначаючи фактичний рівень їх доходів, роботодавців, на яких покладаються функції податкових агентів, та держави, яка є одержувачем утриманих та нарахованих на доходи працівників податків і внесків.

В роботі з'ясовано, що чинний механізм оподаткування доходів працівників, отриманих у вигляді заробітної плати, не зважаючи на його істотні зміни, що сталися в 2004 р., лишається доволі недосконалим: необґрунтованою є величина неоподатковуваного мінімуму (податкової соціальної пільги), дискримінаційними є обмеження на право його застосування, суттєво недопрацьованою є система податкових пільг.

Наголошується, що наявні недоліки механізму оподаткування заробітної плати привели до порушення принципу соціальної справедливості: особи з нижчими доходами несуть на собі підвищений податковий тягар, віддаючи державі значно більшу частину своїх доходів понад величину прожиткового мінімуму.

Необґрунтованим називається автором рівень встановленої державою максимальної межі доходу, понад яку соціальні внески не нараховуються та не сплачуються – визначена на рівні п'ятнадцяти прожиткових мінімумів при рівні середньої заробітної плати 17,6 % від цієї величини вона забезпечує економію коштів лише найбагатших верств суспільства, не допомагаючи у вирішенні питання скорочення тіньового сектора та легалізації доходів працюючих громадян.

Відзначається, що перехід до оподаткування заробітної плати за пропорційною ставкою також не наблизив країну до розв'язання проблем тіньової економіки та приховування доходів від оподаткування: надто високим лишається рівень навантаження на фонд оплати праці суб'єктів господарювання за внесками до державних цільових фондів.

Робиться висновок, що виявлені недоліки чинного механізму оподаткування заробітної плати вимагають його перегляду та коригування за такими основними позиціями:

- змінити розмір загальної податкової соціальної пільги, прив'язавши його до величини прожиткового мінімуму, зменшеного на

суму утриманих з заробітної плати податків та обов'язкових внесків до цільових фондів;

- відмовитися від наявного обмеження права платників податку на застосування податкової соціальної пільги при перевищенні їх доходами штучної величини, визначеної як добуток суми місячного прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого на 1 січня звітного року, та коефіцієнта 1,4;

- переглянути наявні податкові соціальні пільги як у напрямку їх скорочення (для осіб, що одержують підтримку за відповідними державними програмами), так і у напрямку їх розширення, (у частині надання додаткової пільги на кожного утриманця платника податку).

Повний текст статті див. за посиланням:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2010_12_4